

ARTIKEL 25⁸⁴⁾*Ældres rettigheder*

Unionen anerkender og respekterer ældres ret til et værdigt og uafhængigt liv og til at deltage i det sociale og kulturelle liv.

Forklaring

Denne artikel er inspireret af artikel 23 i den reviderede europæiske socialpagt og artikel 24 og 25 i fællesskabspagten om arbejdstagernes arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder. Deltagelsen i den sociale og kulturelle liv omfatter naturligvis deltagelse i det politiske liv.

ARTIKEL 26⁸⁵⁾*Integration af mennesker med handicap*

Unionen anerkender og respekterer retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet.

Forklaring

Princippet i denne artikel er baseret på artikel 15 i den europæiske socialpagt og bygger også på punkt 26 i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder.

AFSNIT IV

SOLIDARITET

ARTIKEL 27⁸⁶⁾*Ret til information og høring af arbejdstagerne i virksomheden*

Arbejdstagerne eller deres repræsentanter skal på passende niveauer have sikkerhed for information og høring i god tid i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis.

Forklaring

Denne artikel findes i den reviderede europæiske socialpagt (artikel 21) og fællesskabspagten

om arbejdstagernes rettigheder (punkt 17 og 18). Den finder anvendelse på de betingelser, der er fastsat i EU-retten og i national ret. Referencen til passende niveauer henviser til de niveauer, der er fastsat i EU-retten eller i national ret og praksis, hvilket kan omfatte det europæiske niveau, når EU-retten fastsætter dette. Den gældende EU-ret på området er omfattende: det drejer sig om forfatningens artikel III-211 og III-212, direktiv 2002/14/EF (indførelse af en generel ramme for information og høring af arbejdstagerne i Det Europæiske Fællesskab), 98/59/EF (kollektive afskedigelser), 2001/23/EF (overførsel af virksomheder) og 94/45/EF (europæiske samarbejdsudvalg).

ARTIKEL 28⁸⁷⁾*Forhandlingsret og ret til kollektive skridt*

Arbejdstagere og arbejdsgivere eller deres respektive organisationer har i overensstemmelse med EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på passende niveauer og i tilfælde af interessekonflikter ret til kollektive skridt, herunder strejke, for at forsvare deres interesser.

Forklaring

Denne artikel er baseret på artikel 6 i den europæiske socialpagt og på fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder (punkt 12-14). Retten til kollektive skridt er blevet anerkendt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol som et af elementerne i retten til at organisere sig i henhold til artikel 11 i EMK. For så vidt angår de passende niveauer for indgåelse af kollektive overenskomster henvises der til forklaringerne til den foregående artikel. De nærmere regler og begrænsninger for de kollektive skridt, herunder strejke, henhører under national ret og praksis, herunder også spørgsmålet, om de kan foregå parallelt i flere medlemsstater.

ARTIKEL 29⁸⁸⁾*Ret til arbejdsformidling*

Enhver har ret til at kunne gøre brug af en gratis arbejdsformidlingstjeneste.

⁸⁴⁾ Artikel II-85 i forfatningen.

⁸⁵⁾ Artikel II-86 i forfatningen.

⁸⁶⁾ Artikel II-87 i forfatningen.

⁸⁷⁾ Artikel II-88 i forfatningen.

⁸⁸⁾ Artikel II-89 i forfatningen.